

Energimyndigheten

Carlos Lopes

Lovisa Blomqvist

Viktiga synpunkter angående EU-kommissionens förslag för värmepannor (EcoDesign Lot 1)

Vad vi förstår planerar EU-kommissionen att förbjuda försäljning av värmepannor som går på el (i varje fall som enskild produkt), samtidigt som man tillåter pannor som går på gas eller olja. Ur svensk synvinkel är det tokigt, t ex ur klimat och konsumentperspektiv. Huruvida det skall vara möjligt att sälja elpannor som ett komplement till värmepumpar har vi inte lyckats få ett klart svar på, vare sig från EU-kommissionen eller Energimyndigheten. Och idag är sista dagen att lämna synpunkter, därav detta brev.

Bakgrunden till förslaget är Eco-designdirektivet, som ger EU-kommissionen möjlighet att utforma regler för energianvändande produkter. Nu har man föreslagit regler kring energieffektivitet, utsläpp och märkning för värmepannor. Förslaget skall upp för diskussion med representanter för EU's medlemsstater i slutet av juni månad. Energimyndigheten representerar Sverige. Vi har på kort varsel granskat förslaget.

Varför är förslaget tveksamt ur ett svenskt perspektiv?

1. **Klimatmässigt:** I Sverige produceras en bra bit över 90 % av elen¹ utan att släppa ut koldioxid. Att värma ett hus med el i Sverige är alltså ett bättre val ur klimatperspektiv än att värma det med gas eller olja. Att därför förbjuda el och samtidigt tillåta gas och olja gör därför förslaget tveksamt ur svensk synvinkel. Vi är medvetna om att det finns olika sätt att räkna på detta.

2. **Praktiskt:** Alternativen till elpanna är färre i Sverige än i stora delar av resten av Europa i och med att vi i stort sett saknar infrastruktur för gas. Återstår gör då pellets, ved, sol eller värmepump som alla normalt sett är bra alternativ. Men i vissa fall är det inte möjligt att installera berg- eller jordvärme eller av praktiska skäl inte lämpligt med ved eller pellets. Man bör också beakta att, enligt den konsultstudie som ingått i arbetet, endast ca 1 % av Europas installerade pannor är elpannor, ca 40 % av dessa finns i Sverige. Inom EU utgörs 92 % av pannorna av gas eller oljepannor. Vi har alltså en väldigt speciell situation i Sverige. Vidare är det så att en elpanna är ofta nödvändigt för att täcka spetsvärmebehovet samt vara backup.

3. **Ekonomiskt:** För en stor del av hus och byggnader i Sverige går det att installera andra alternativ än elpanna, ofta också klimat och energieffektivare. Våra medlemsföretag erbjuder även dessa produkter. Men för en mindre andel hus torde alternativen till elpanna vara dyra i förhållande till den (i Sverige tveksamma) miljönytta som är motivet till lagstiftningen. Vi tänker då särskilt på hus där lite energi används till uppvärmning, t ex sommarstugor. Att en sommarstugeägare vars elpanna går sönder skall tvingas installera ett flera gånger dyrare alternativ i ett hus som bara används korta perioder känns inte rimligt. Man bör också känna till att för en stor mycket stor andel av byggnaderna krävs dessutom en investering i själva byggnaden vid övergång från elpanna. Det handlar bland annat om installation av skorsten för förbränningsanläggningar samt av nya radiatorsystem vid installation av värmepump.

¹ Energiläget 2007, Energimyndigheten s 30

Vi anser det av yttersta vikt att ta klimathotet på allvar och att uppvärmningen av hus sker så effektivt och klimatsmart som möjligt. Viktigt är också att samhället väljer de kostnadseffektivaste åtgärderna.

Vi föreslår därför att man **ändrar förslaget så att de mest effektiva elpannorna blir tillåtna**. Om EU vill styra så att elanvändningen för uppvärmning av hus minskar, kan man istället styra det på annat sätt, t ex via krav i direktivet om byggnaders energiprestanda . Där kan man sätta hårda krav som fasar ut elpannor för de typer av byggnader där bättre alternativ finns, men samtidigt göra möjligt att ha kvar dem i de fall där så är motiverat. Vidare finns det ju möjligheter för enskilda stater att nå längre med nationella krav och andra styrmedel.

Vi föreslår också att Energimyndigheten omgående **snabbtreder vad förslaget får för konsekvenser för Sveriges villaägare och industriföretag**. En kostnads/ nyttoanalys av förslaget behövs.

Om förslaget innebär (vilket vi alltså inte lyckats utröna) att elpannor får säljas i kombination med värmepumpar, så efterlyser vi en **klarare beskrivning av hur detta ska gå till rent praktiskt**. Värmepumpen och elpannan tillverkas ju av olika företag på olika ställen, transporteras till en grossist eller installatör för att sedan installeras. Hur ska man säkerställa detta?

Vi ser fram emot en fortsatt dialog i ärendet.

SBBA, Branschföreningen för tillverkare av olje, el, gas, ved och pellets pannor
Magnus Davidsson 090612